ایران بزرگ‌ترین سکوی نفتی خلیج‌فارس را نصب کرد

با همت متخصصان و سازندگان داخلی، سکوی فرایندی P۴ میدان رشادت به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین سکوهای فرایندی نفت کشور با وزن حدود ۶۲۰۰ تن روز دوشنبه اول تیر با موفقیت در آب‌های خلیج‌فارس نصب شد.

نصب بزرگ‌ترین سکوی نفتی خلیج‌فارس زمینه افزایش روزانه ۳۵ هزار بشکه‌ای ظرفیت تولید نفت و تزریق روزانه ۸۰ هزار بشکه آب برای حفظ فشار مخزن و شتاب‌بخشی به برنامه توسعه یکی از مهم‌ترین میدان‌های خلیج‌فارس را فراهم می‌کند. پروژه طراحی، ساخت و نصب این سکوی تولیدی که به‌دلیل تحریم‌ها با تأخیر روبه‌رو شده بود، در دولت چهاردهم با حمایت‌های وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران شتاب گرفت و دیروز با استفاده از روش پیچیده و منحصر به‌فرد floatover (شناورسازی) به‌صورت کامل نصب شد. تمام مراحل طراحی، مهندسی، ساخت و نصب سکوی P۴ توسط متخصصان ایرانی و بدون وابستگی به خارج از کشور انجام شده که نمادی از توان فنی و مهندسی صنعت نفت ایران در اجرای پروژه‌های عظیم فراساحلی است. میدان نفتی رشادت که در حوزه عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران و در فاصله حدود ۹۰ کیلومتری جزیره لاوان قرار دارد، از سال ۱۳۴۸ به بهره‌برداری رسیده و اجرای پروژه نصب سکوی P۴، فصل تازه‌ای در توسعه این میدان راهبردی و افزایش ظرفیت تولید نفت فراساحل را رقم خواهد زد.

ذخایر نفت استراتژیک آمریکا باز هم کاهش یافت

چند روز قبل بود که گزارش‌ها از کاهش بی‌سابقه ذخایر استراتژیک نفت آمریکا موسوم به اس‌پی‌آر به ۳۴۰ میلیون بشکه حکایت داشت. میزانی که کف بایدنی این ذخایر در سطح ۳۴۷ را نیز رد کرده است. در این رابطه گزارش دیروز رویترز نشان می‌دهد که این ذخایر کماکان رو به کاهش است. بر این اساس، ذخیره نفت استراتژیک آمریکا حدود ۹.۱ میلیون بشکه کاهش یافته و به ۳۳۱.۲ میلیون بشکه رسید که کمترین میزان از سال ۱۹۸۳ محسوب می‌شود.

صادرات ۳۶ میلیون بشکه نفت ایران در یک هفته

در حالی که ترامپ خالی شدن ذخایر نفت کشورش را تایید کرده، ۳۶ میلیون بشکه نفت ایران راهی بازارهای جهانی شده است. به گزارش فارس، شرکت کمک‌کننده به رهیابی محموله نفتی ایران به آمریکا، تنکر تر کرز می‌گوید، ایران در یک هفته گذشته یعنی از فردای امضای تفاهم‌نامه تا امروز ۳۶ میلیون بشکه نفت خام صادر کرده است. مدیر بنیاد دفاع از دموکراسی، مارک دوبوویتز، همان بنیادی که طرح محاصره دریایی ایران را داده بود، چند ساعت بعد از امضای تفاهم‌نامه گفت: «بازارهای انرژی را دوباره آرام و ذخایر را پر کنید... محکم‌تر ضربه بزنید و حمله کنید.» دو روز بعد هم ترامپ گفت که اگر توافق نمی‌کردیم ۴ هفته دیگر ذخایرمان تمام می‌شد. حالا تنکر تر کرز می‌گوید که تقریبا به همین میزان نفت نیز همچنان در آب‌های اطراف ایران و روی نفتکش‌ها در حال حمل یا ذخیره‌سازی شناور است.

ثبت رشد ۶۱/۵ درصدی پول پرقدرت در سال ۱۴۰۴

رشد پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۴ به سطحی کم‌سابقه رسید؛ به‌طوری که تازه‌ترین آمارها نشان می‌دهد پایه پولی در این سال حدود ۶۱/۵ درصد افزایش یافته است؛ رقمی که در مقایسه با رشد ۲۴/۵ درصدی سال ۱۴۰۳، جهشی قابل توجه را نشان می‌دهد و می‌تواند زنگ هشدار تازه‌ای برای تشدید فشارهای تورمی در اقتصاد باشد. به گزارش تسنیم، بررسی جزئیات این آمار نشان می‌دهد همزمان با افزایش پایه پولی، حجم اسکناس و مسکوک در جریان نیز در سال ۱۴۰۴ با رشد ۶۳/۷ درصدی همراه بوده است؛ موضوعی که بیانگر افزایش نقدینگی در دست مردم و رشد تقاضای پول در اقتصاد است. جهش پایه پولی معمولاً از محل عواملی همچون افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی، رشد خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی و همچنین فشارهای ناشی از کسری بودجه شکل می‌گیرد. تداوم این روند می‌تواند در ماه‌های آینده بر نرخ تورم، قیمت کالاها و سطح عمومی معیشت خانوارها اثرگذار باشد. مقایسه روند دو سال اخیر نشان می‌دهد سرعت رشد متغیرهای پولی در سال ۱۴۰۴ بیش از دو برابر سال قبل شده است؛ مسئله‌ای که از تغییر جهت سیاست‌های پولی و مالی یا افزایش فشارهای بودجه‌ای حکایت دارد.

۸۵ درصد تجارت ما به دلار و درهم نیاز ندارد

نوداقتصادی- محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: بخش بزرگی از سرمایه مردم در خانه‌ها به شکل دلار نگهداری می‌شود تا ارزش پولشان حفظ شود، اما هیچ برنامه‌ای برای جلب اعتماد و هدایت این منابع نداریم؛ در حالی که با پیمان‌های پولی دوجانبه و استفاده از ارزهای دیجیتال مثل تتر، می‌توان ۸۵ درصد اقتصاد (واردات و صادرات) را بدون نیاز به دلار و درهم اداره کرد.

رشد ۰/۲ درصدی اقتصادی ایران در ۱۴۰۴

ایسنا- طبق اعلام مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۴۰۰ در سال ۱۴۰۴ به رقم ۱۰۰،۴۹۲ هزار میلیارد ریال با نفت و ۷۵،۹۴۲ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده که نشان از رشد ۰.۲ درصدی محصول ناخالص داخلی با نفت (به قیمت پایه) و ۰.۳- درصدی محصول ناخالص داخلی بدون نفت دارد. نتایج مذکور حاکی از آن است که در سال ۱۴۰۴ رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی رشد ۲.۹- درصد، گروه صنایع و معادن ۰.۵ درصد (شامل استخراج نفت و گاز طبیعی ۱.۸، سایر معادن ۴.۱، صنعت ۱.۵-، توزیع گاز طبیعی ۲.۰، تأمین آب و برق ۶.۵- و ساختمان ۱.۴ درصد) و گروه خدمات ۰.۳ درصد نسبت به سال ۱۴۰۳، رشد داشته است.

معافیت تحریمی: فرصت طلایی یا تله اطلاعاتی؟

معافیت ۶۰ روزه واشنگتن در حوزه نفت ایران، اگرچه در ظاهر یک دستاورد سیاسی است، اما در صورت غفلت از لایه‌های پنهان می‌تواند به یک خسران راهبردی بدل شود

محمد حقگو
economice@khorasannews.com

در پی مذاکرات دو روزه اخیر میان ایران و آمریکا در بورگن‌اشتوک سوئیس، فضای رسانه‌ای تحت‌تأثیر یک خبر کلیدی قرار گرفت: صدور مجوز رسمی توسط دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا (OFAC) برای تولید، انتقال و فروش نفت و فرآورده‌های نفتی ایران تا ۲۱ آگوست ۲۰۲۶ (۳۰ شهریور ۱۴۰۵). در نگاه اول، این اقدام به عنوان یک دستاورد دیپلماتیک و کاهش فشار اقتصادی به شمار می‌رود؛ اما تحلیل‌های فنی و تجربه‌های تاریخی، لایه‌های پنهانی را آشکار می‌کنند که می‌تواند این «گشایش» را حتی تا سطح یک «دام راهبردی» تنزل دهد. دامی که نه تنها برای شناسایی شبکه مالی ایران پهن شده، بلکه ابزاری برای تنظیمِ نبض بازار انرژیِ خودِ ایالات متحده نیز هست.

منطق پشت پرده: شناسایی مسیرهای «بانکداری سایه‌ای»

اظهارات مقامات آمریکایی، از جمله اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری، بر لزوم حفظ عبور و مرور در تنگه هرمز و بازرسی‌های آژانس تأکید دارد. با این حال، تحلیل واقعی را باید در گفتمان چهره‌های استراتژیک واشنگتن جست وجو کرد. «جی‌دی‌ونس»، معاون ترامپ، پیشتر نکته‌ای را مطرح کرده که اکنون بیش از هر زمان دیگری در کانون توجه قرار گرفته است. او معتقد است تحریم‌ها هرگز «گلوگاه» فروش نفت ایران نبوده‌اند.

ونس در اظهاراتی صریح می‌گوید:

«در واقع گلوگاه اصلی درباره نفت ایران هرگز تحریم‌ها نبود. ما این را امتیاز بزرگی به ایرانی‌ها نمی‌دانستیم. راستش را بخواهید، خود ایرانی‌ها هم آن را امتیازی به حساب نمی‌آوردند، چون چیزی که مانع فروش نفت آن‌ها می‌شد تحریم‌ها نبود. آن‌ها بدون هیچ تخفیفی مقدار زیادی نفت می‌فروشند، چون در آن مقطع تحریم‌ها اساساً کارایی خود را از دست داده بودند. کاری که تحریم‌ها انجام دادند این بود که نظام مالی ایران را به نوعی به سمت نظام بانکداری سایه‌ای سوق دادند. بنابراین با برداشتن این محاصره، در واقع تا حدی خواهیم توانست ببینیم نظام مالی آن‌ها پول را از کجا ارسال و از کجا دریافت می‌کند. این یک منفعت واقعی برای مردم آمریکاست.»

این تحلیل نشان می‌دهد که واشنگتن نه صرفاً با هدفِ تسهیل اقتصادی برای ایران، بلکه به‌طور مشخص‌تر با هدف «شفاف‌سازیِ» مسیرهای پولی ایران، این مجوز را صادر کرده است.

بازار نفت و یک امتیاز مثبت برای واشنگتن

نکته مغفول در تحلیل‌ها، تأثیر فوری این معافیت بر بازار جهانی نفت و به‌ویژه بازار داخلی آمریکاست. همزمان با انتشار خبر این تفاهم، بازار جهانی نفت واکنش سریعی نشان داد؛ به‌طوری که قیمت نفت سبک آمریکا (WTI) تحت تأثیر سیگنال احتمال افزایش عرضه نفت ایران، تا سطح ۷۷ دلار ریزش کرد.

تحلیلگران «میز نفت» معتقدند بازار، این خبر را به‌عنوان سیگنالی از احتمال تزریق نفت بیشتر به بازار تفسیر کرده است. وقتی احتمال ورود نفت بیشتر بالا می‌رود، معامله‌گران انتظار کاهش فشارِ کمبود عرضه را دارند و همین موضوع قیمت‌ها را پایین می‌آورد. این اتفاق از منظر سیاست‌های اقتصاد داخلی آمریکا نیز حیاتی است؛ چراکه داده‌های اخیر نشان می‌دهد میانگین قیمت بنزین در ایالات متحده به سطوح پیش از جنگ (حدود ۲.۹ دلار برای هر گالن) نزدیک شده است.

در واقع این دستاورد برای دولت آمریکا از سه جهت اهمیت راهبردی دارد:

۱. کاهش تورم: پایین آمدن قیمت سوخت به معنای کاهش فشارهای تورمی بر خانوار آمریکایی است.

۲. آزادی عملِ سیاستی: این فضای تنفسی، دستِ دولت آمریکا را برای پیگیری سیاست‌های حمایتگرانه صنعتی (Industrial Policy) بازتر می‌کند.

۳. تسهیلات پولی: با کاهش فشار قیمت انرژی، مسیر برای کاهش نرخ بهره و تحریک رشد اشتغال در داخل آمریکا هموارتر می‌شود.

در واقع، این «معافیت تحریمی»، یک تیر و دو نشان برای واشنگتن است: از یک سو، شبکه مالی ایران را در یک بازه زمانی محدود «اسکن» می‌کند و از سوی دیگر، به عنوان ابزاری برای تنظیمِ به نفعِ اقتصادِ داخلی خود استفاده می‌کند.

تجربه برجام؛ تکرار یک تاریخ تلخ؟

برخی کارشناسان معتقدند این معافیت‌ها راهگشاست، اما شواهد تاریخی لزوم احتیاط در برابر این معافیت‌ها را گوشزد می‌کند؛ چراکه در دوران برجام، دقیقاً همین «شفافیتِ اجباری» باعث شد آمریکا شبکه‌های صرافی و مسیرهای دور زدن تحریم ایران را شناسایی کند. سیدمحسن قمصری، مدیر وقت امور بین‌الملل شرکت نفت در دولت روحانی، سال‌ها بعد (بهمن ۹۸) اعتراف کرد که در آن دوران، شبکه صرافی‌های ایران «لورفته» بود. آمارها نیز این ادعا را تأیید می‌کنند. به گزارش خط انرژی، طبق داده‌های موسسه کپلر، حتی در اوج فشار حداکثری دوم آمریکا و اعمال بیش از ۱۰۰۰ تحریم جدید، ایران سال گذشته توانست فروش نفت خود به چین را به حدود ۱.۶ میلیون بشکه در روز برساند. چینی‌ها که نشان داده‌اند اراده‌ای برای پذیرش تحریم‌های آمریکا ندارند، حتی اخیراً تحریم پنج پالایشگاه بزرگ خود را به دلیل خرید نفت ایران به رسمیت نشناختند. این یعنی ایران در حال حاضر هم بدون نیاز به این معافیت، راه خود را برای فروش نفت به چین باز کرده است.

چرا ۶۰ روز زمان سوخته است؟

از سوی دیگر و از منظر فنی، بازه زمانی ۶۰ روزه به قدری کوتاه است که عملاً امکان هیچ گونه تنوع‌سازی در بازار صادرات نفت ایران (مثلاً ورود به بازار اروپا) را فراهم نمی‌کند. فرایند بازاریابی، حمل‌ونقل و بازگشت ارز نفتی، پروسه‌ای زمان‌بر است. تا زمانی که محموله‌ها به مقصد برسند و پول به سیستم مالی ایران بازگردد، مهلت ۶۰ روزه به پایان رسیده است.

در نتیجه، ایران نه فرصتی برای بازسازی بازارهای صادراتی پیدا می‌کند و نه می‌تواند تغییری در ساختار کلان اقتصادی‌اش ایجاد کند. تنها دستاورد ملموس برای آمریکا در این دوره کوتاه، شناساییِ نقاط اتصال مالی ایران است؛ شبکه‌ای که با پایان یافتن این مهلت، می‌تواند هدف تحریم‌های دقیق‌تر و هوشمندتر قرار گیرد.

هزینه یا فایده؟

در مجموع اگرچه در فضای سیاسی، این اقدام به عنوان یک پیروزی می‌تواند به شمار آید، اما از منظر راهبردی، این معافیت ۶۰ روزه «تیغی دو لبه» است. شواهد نشان می‌دهد که تحریم‌های آمریکا در سال‌های اخیر علیه نفت ایران ناکارآمد شده و چین همچنان بزرگ‌ترین مشتری ثابت این کالاست. بنابراین، تبادلِ «شفافیتِ پولی» و «تنظیم قیمت انرژی آمریکا» با «یک مجوز ۶۰ روزه بی‌اثر»، معامله‌ای است که ترازوی آن با تکیه بر تجربیات گذشته و واقعیات اقتصادی، بیشتر به نفع طرف آمریکایی سنگینی می‌کند. تیم مذاکره‌کننده باید هوشیار باشد که باز کردنِ گره‌های مالی در بازه زمانی محدود، به قیمتِ نمایان شدنِ «رگ‌های حیاتی» اقتصاد کشور در برابر رقیب تمام نشود. امتیاز کوتاه‌مدت، اگر با صیانت از مسیرهای مالی همراه نباشد، می‌تواند به هزینه بلندمدت تبدیل شود.

مصوبه تمدید خودکار اجاره بها با سقف ۲۵ درصد

تمدید خودکار قراردادهای اجاره با سقف ۲۵ درصد به تصویب سران قوا رسید؛ مصوبه ای که ۴ استثنا دارد

وزیر راه و شهرسازی از تصویب تمدید خودکار قراردادهای اجاره در سال ۱۴۰۵ توسط سران قوا خبر داد و گفت: بر اساس این مصوبه، قراردادهای اجاره در صورت تمایل مستأجر در سال ۱۴۰۵ به مدت یک سال و به صورت خودکار تمدید خواهد شد، همچنین سقف افزایش اجاره بها در این مصوبه در کل کشور ۲۵ درصد اعلام شده است.

به گزارش ایرنا، فرزانه صادق با اعلام تصویب و ابلاغ مصوبه اجاره بها برای سال جاری، به تشریح سازوکار این مصوبه پرداخت و گفت: بر اساس مصوبه سران سه قوه در خصوص تمدید قراردادها و تعیین سقف افزایش اجاره بها در سال ۱۴۰۵، همه قراردادهای اجاره املاک مسکونی که مدت اعتبار آن‌ها از تاریخ ابلاغ این مصوبه تا پایان سال ۱۴۰۵ منقضی می‌شود، در صورت تقاضای مستاجر برای تمدید به مدت یک سال از تاریخ انقضای مدت قرارداد و با افزایش حداکثر ۲۵ درصد میزان افزایش اجاره بها و قرض‌الحسنه مربوطه، در همه نقاط کشور تمدید می‌شوند.

وی افزود: در مصوبه سران قوا تأکید شده است که مراجع قضایی باید از صدور دستور تخلیه به جهت انقضای مدت اجاره، به درخواست موجر خودداری کنند. به گفته صادق، این مصوبه با توجه به وقوع جنگ تحمیلی سوم، شرایط اقتصادی خانوارها و... و همچنین به دلیل همزمانی تحولات اخیر با فصل نقل و انتقالات در بازار اجاره به منظور حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، به تأیید سران قوا رسیده و مصوب شده است. وزیر راه و شهرسازی با بیان این که در مصوبه سران قوا در خصوص تمدید یک‌ساله قراردادهای اجاره، چهار استثنا تعیین شده است، توضیح داد: در مواردی که مالک به منظور تخریب واحد مسکونی، احداث ساختمان جدید یا تعمیرات اساسی واحد مسکونی، پروانه ساختمانی یا پروانه تعمیرات اساسی از مرجع مربوطه اخذ کرده باشد، از شمول این مصوبه مستثنا خواهد شد. وی یادآور شد: همچنین در مورد املاک مسکونی مورد اجاره که قبلاً یا در مدت تمدید قرارداد اجاره به طور قطعی و رسمی مورد معامله قرار گرفته باشند، لازم است مستأجر در مدت حداکثر ۲ ماه از تاریخ انتقال سند رسمی (در صورت انقضای مدت اجاره) نسبت به تخلیه و تحویل اقدام کند.

صادق توضیح داد: در صورتی که نیاز موجر یا افراد تحت تکفل وی به ملک مسکونی مورد اجاره برای سکونت شخصی توسط مرجع قضایی صالح احراز شود و همچنین در صورتی که مستاجر در دوره قبل نسبت به ایفای تعهدات (پرداخت به موقع اجاره بها، شارژ و...) اقدام نکرده و موجب ضرر و زیان قابل ملاحظه موجر (به تشخیص مرجع قضایی صالح) شده باشد، مشمول این مصوبه نخواهد شد و موجر می‌تواند نسبت به درخواست صدور حکم تخلیه اقدام کند.

بقا مختص ذات یگانه ی اوست
سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز
مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

چهار سال از آسمانی شدن پدرمان
حاج سید شمس الدین جلالی مقدم
می گذرد.
کارآفرینی نمونه، خیری پرتلاش و خوش‌سیرت
که یاد و منشش همچنان در یادها زنده و ماندگار است
«نامش جاودان و یادش گرامی باد»
خانواده مرحوم
۱۹۲۶۵۱

روزهای دلتنگیمان را
به یاد خوبیها و مهربانیهایش سپری میکنیم
دوم تیر ماه دوازدهمین سالروز درگذشت
مادر مهربانمان مرحومه مغفوره
حاجیه خانم مهین نجفی
همسر مرحوم شادروان
حاج محمدعلی مسروری
را با نثار فاتحه ای به روح پاکش گرامی میداریم
فرزندان
۱۹۲۷۳۱

هشتمین سالگرد
درگذشت مادر عزیزمان مرحومه
اشرف حاجی نژاد عظیمی
را گرامی می داریم.
فرزندان
۱۹۲۷۶۶